

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики, реклами та видавничої справи
Кафедра нових медіа та медіадизайну
«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ВЕЛИКИХ ГРУП В СУЧАСНИХ
ПОЛІТТЕХНОЛОГІЯХ»

Обсяг	3 кредити (90 год.)
Семестр, рік навчання	2-й, 3-й; 4-й рік навчання
Дні, час, місце	Платформа zoom
Викладач (-і)	Каменська Тетяна доктор соціологічних наук, професор кафедри нових медіа та медіадизайну
Контактний телефон	+0984925723
Е-mail	nikadevichya@gmail.com
Робоче місце	кафедра нових медіа та медіадизайну
Консультації	Онлайн-консультації на платформі Zoom. Очні консультації: Французький б-р, 24/26, ауд. 40, щотижнево за розкладом.
Комунікація	Здійснюється через очні зустрічі, месенджери та електронну пошту

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Соціальна психологія великих груп в сучасних політтехнологіях» вивчає досвід досліджень великих соціальних груп та простеження застосування цих знань в сучасних політичних технологіях.
Місце дисципліни в освітній програмі:	Дисципліна відноситься до курсів за вільним вибором. Знання, уміння і навички з «Психології», «Соціальної психології», «Соціології» можуть передувати даній дисципліні, або можуть вивчатися після «конфліктології».
Мета курсу.	Мета: спрямована на удосконалення знань здобувачів про великі соціальні групи у суспільствах і особливо про те, як закономірності поведінки людей в цих групах враховуються та застосовуються в сучасних політичних технологіях.
Завдання дисципліни:	Завдання: - сформувані знання про теоретичне підґрунтя у вивченні соціальних груп та великих соціальних груп зокрема; - ознайомитися з основними положеннями психології мас; - засвоїти знання про внутрішні групові процеси у великих соціальних групах: стихійні, організовані; - ознайомитися з окремими прийомами застосування по відношенню до великих соціальних груп політичних технологій та використання великих соціальних груп у політичних технологіях; - оснастити здобувачів журналістської освіти навичками розуміння процесів у великих соціальних групах та розпізнавання політичних технологій, пов'язаних з цими групами
Компетентності	ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

	ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК 08. Здатність застосовувати знання щодо різних соціальних сфер у професійній діяльності.
Очікувані результати	ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ОПИС КУРСУ

Форми методи навчання	<i>i</i> Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.), семінарських (14 год.) занять, організації самостійної роботи здобувачів (60 год.). Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється наступними методами: У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: – словесні методи: лекція, пояснення, дискусія; – наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація; – методи формування практичних умінь і особистісних якостей: дискусії, імітаційні ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією. Самостійна робота включає роботу з текстовим матеріалом та навчально-методичною літературою та статистичними даними й виконанням практичних завдань: складання тематичного тезаурусу, есе, складання реферату.
Зміст навчальної дисципліни	2. Зміст навчальної дисципліни Змістовий модуль 1. Великі соціальні групи як предмет соціальної психології. Тема 1. Феномен соціальної групи в науковому дискурсі. Відмінності великих соціальних груп від соціальних спільнот. Типологія соціальних груп: стихійні та усталені: короткострокові та довгострокові. Особливості великих соціальних груп. Тема 2. Психологія великих груп і масових явищ. Г. Тард та Г. Лебон цивілізації, про психологію рас, мас та масових процесів. Психологічні особливості етнічних груп; Г. Тард Дослідження масових явищ. Дослідження українського етносу. Змістовий модуль 2. Психологія великих груп у сучасній політичній психології . Тема 3. Внутрішньгрупові процеси у великих соціальних групах. Категорії за Г. Лебоном: «людська маса», «натовп». Психологічні закони духовної єдності натовпу. Думки та вірування натовпу. Вожаки та засоби керування натовпом. Класифікація та опис різних видів натовпів. Тема 4. Соціально-політичні технології по відношенню до великих соціальних групах. 2. Психологія поведінки людини в неорганізованій групі. Інтернет-мережеві великі соціальні групи: інтернет-форуми; флеш-моби. Використання великих соціальних груп у політичних технологіях: сценарні методи у вигляді кольорових революцій. Соціальний контроль та його особливості на рівні великих груп. Журналістський супровід як засіб соціального контролю.

<p>Перелік рекомендованої літератури</p>	<p>1. Білецька Т. В., Купчишина В. Ч. Політична психологія : навчально-методичний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2022. 184 с.</p> <p>2. Козлова О.А. Соціальна психологія груп та групової взаємодії : практикум для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія» / О.А. Козлова – Харків : НТУ «ХПІ», 2017. – 142 с.</p> <p>3. Козирєв М. П. К59 Політична психологія: навч. посібник / М. П. Козирєв. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 648 с.</p> <p>4. Лебон Г. Психологія людських спільнот. Переклад з французької і наукова редакція Григорія Понеділка. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 206 с .</p> <p>5. Москаленко В. В. Політична психологія : навчальний посібник для вищої школи : Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 92 с.</p> <p>6. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. : 254 с.</p> <p>7. Соціальна психологія: практикум. Навч. посібник. Рекомендовано МОН України. Ставицька С.О., Волошина В.В.: 2023 : 320 с.</p> <p>8. Соціометрія: методичні вказівки до виконання ІНДЗ / Укл.: Філіпчук Н.В., Сибірка Л.А., Тодорюк С.І. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т , 2019 : 30 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <p>9. Гапон Н. Соціальна психологія : навчальний посібник. Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 366 с.</p> <p>10. Коваленко А.Б., Корнєв М.Н. Соціальна психологія: Підручник. - К., «Геопринт» 2006. 2СЦ5. - 400 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.</p> <p>13 2. https://niss.gov.ua/ - Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України.</p> <p>5. Наукова бібліотека Одеського національного університету ім.І.І. Мечникова. Офіційний сайт http://lib.onu.edu.ua/</p> <p>6. ІМІ (Інститут масової інформації) https://imi.org.ua/about</p>
---	--

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється наступними методами:

- опитування за програмним матеріалом, який викладається на лекціях;
  - обговорення дискусійних питань, що розглядаються на семінарських заняттях;
  - відпрацювання практичних навичок;
  - оцінювання виконання самостійної роботи;
- Форма підсумкового контролю – **залік**. Загальна підсумкова оцінка (сума балів) складається з оцінок поточного контролю:
- оцінки результатів навчання - оцінюються знання, які виявив здобувач при роботі на практичних заняттях максимально 48 балів;
  - оцінки результатів навчання при проведенні контрольних робіт під час модульного підсумкового контролю (2 модулі) максимально 32 бали;
  - оцінки при виконанні самостійної /індивідуальної роботи максимально 20 балів.

Оцінювання знань (розподіл балів) здобувачів

Поточний та періодичний контроль				Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2			
T.1	T.2	T.3	T.4	20	100
12	12	12	12		
Контрольна робота за змістовим модулем 1 – 16 балів		Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 16 балів			

Самостійна робота здобувачів.

форми	методи контролю	строки здачі завдань
Складання реферату	Реферат	<i>Студент обирає форму самостійної роботи. Тему та строк виконання обговорює з викладачем.</i>
Тезаурус	Тезаурус	
Есе	Есе	

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Реферат	5	Розробляти окремі програмні елементи прикладних соціологічних досліджень у вивченні діяльності засобів масової комунікації, журналістів та різних типів аудиторій. вміння студента працювати з науковою літературою та обирати в ній матеріал за визначеною темою
Тезаурус	5	вміння студента працювати із спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Есе	5	Самостійність, логічність розкриття теми, аналіз думок та висловлювань за темою інших авторів, аргументовані особисті висновки

Критерії оцінювання контрольної роботи

Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання для модульних контрольних робіт складаються з 16 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання іспиту можливе із дозволу деканату за наявності
---	--

	поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
Політика щодо академічної доброчесності:	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначає Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізнень:	Відвідування практичних занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що передбачає нарахування балів. За об'єктивних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в он-лайн формі за графіком, погодженим із викладачем.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.
Поведінка в аудиторії:	Всі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.